

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“...ปัจจัยสำคัญที่สุดประการหนึ่งทั้งของชีวิตและส่วนรวมคือการศึกษาซึ่งเป็นทั้งรากฐานส่งเสริมความเจริญมั่นคงเกือบทุกอย่างในบุคคล และประเทศชาติ...” จากพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญยิ่งในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ และมีความสามารถที่จะปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะมาถึง และถ้าจัดการศึกษาให้แก่คนในชาติไปในแนวทางที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพความต้องการทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรมของประเทศ จะสามารถสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้แก่สังคมไทย และประเทศไทยในที่สุด

จากกระแสโลกาภิวัตน์ที่ทำให้โลก “ไร้พรมแดน” และกระแสผลักดันต่าง ๆ ทำให้ไทยต้องแข่งขันกับนานาประเทศ ในด้านต่าง ๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เพื่อให้ประเทศมีศักยภาพในการแข่งขัน และยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง และมีศักดิ์ศรีในสังคมโลกบนฐานแห่งความเป็นไทย ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึง ความจำเป็นในการพัฒนา “คน” และ “คุณภาพของคน” โดยเห็นว่า “คนเป็นทั้งหมด ปัจจัย และผลลัพธ์ที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาประเทศ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างที่เกิดขึ้นแล้วในหลายประเทศ ที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าไปด้วยดีด้วยประชากรที่มีคุณภาพ การพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 จึงเน้นคนเป็นศูนย์กลางหรือจุดมุ่งหมายหลักของการพัฒนา โดยมุ่งให้ทุกคนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และมีโอกาสที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทุก ๆ ด้าน อย่างเต็มที่ ทั้งนี้โดยหวังว่าเมื่อคนซึ่งเป็นหน่วยเล็กที่สุดของสังคมมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพทั้งด้านสติปัญญา ร่างกายและจิตใจ จะเป็นพื้นฐานสร้างพลังครอบครัวชุมชนและสังคม ทั้งส่งผลต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมอย่างมีสันติ รวมทั้งสันติกับสิ่งแวดล้อม และกับนานาประเทศในโลก (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2539)

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่การวางรากฐาน การพัฒนาของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถด้านต่าง ๆ ที่จะดำรงชีพ และประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้เท่า

ทันการเปลี่ยนแปลง รวมถึงสร้างสรรค์ การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้(คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2539) ดังนั้นจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญของรัฐ ในอันที่จะรับภาระในการจัดการศึกษาของชาติ แต่อย่างไรก็ตามรัฐแต่เพียงผู้เดียวคงไม่อาจรับภาระในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง และเพียงพอ เพราะความจำกัดในด้านทรัพยากร รัฐจึงเปิดโอกาสให้เอกชนเข้าร่วมภาระในการจัดการศึกษาได้ แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในขอบเขตที่รัฐกำหนดให้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2532)

การศึกษาเอกชนเป็นสิ่งที่ควบคู่กับสังคมไทยตลอด และเป็นผู้บุกเบิกการศึกษาในระบบในเมืองไทย ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาแล้วโดยบาทหลวงชาวฝรั่งเศส สำหรับสมัยกรุงรัตนโกสินทร์การศึกษาเอกชนเริ่มต้นมีขึ้นในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยหมอสอนศาสนาชาวอเมริกัน จากนั้นจึงแพร่หลายออกไปในภูมิภาคต่าง ๆ การศึกษาเอกชนก่อให้เกิดผลกระทบหลายด้านแก่การศึกษาไทย ทั้งการเรียนการสอน การวัดผล และการปฏิรูปการศึกษาในที่สุด (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2530) การศึกษาเอกชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่บทบาทในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาทุกระดับ ดังที่แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้ระบุไว้ในนโยบายข้อที่ 18 เกี่ยวกับการจัดการศึกษาเอกชนว่าให้ความสำคัญในการส่งเสริมเอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพิ่มขึ้นให้มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหาร และการจัดการสามารถพึ่งตนเองได้ โดยรัฐให้การสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากรการอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานและการรับรองมาตรฐาน (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ , 2535) โรงเรียนในสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยแห่งแรก ก่อตั้งโดยมิชชันนารีชาวอเมริกันนิกายโปรเตสแตนต์เมื่อปี พ.ศ. 2395 (กองการศึกษา, น.ป.ป.) ในปัจจุบันมีโรงเรียนที่อยู่ในความควบคุมดูแล รวมทั้งสิ้น 24 โรงเรียน (กองการศึกษา , 2539)

ปรัชญาและนโยบายในการจัดการศึกษาโรงเรียนของมูลนิธิฯ ตั้งอยู่บนรากฐานแห่งคริสตศาสนา มุ่งฝึกอบรม และให้การศึกษาแก่เยาวชน โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา และฐานะของบุคคล โรงเรียนของมูลนิธิฯ มุ่งมั่นที่จะสนองความต้องการของสังคม และพัฒนาบุคคลทุกด้านให้ถึงความสมบูรณ์ด้วยการเป็นพลเมืองที่มีความรักชาติ ศรัทธาในศาสนา และจงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ มีศีลธรรม มีมนุษยธรรม มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบ มีสุขนิสัยและสุขภาพพลานามัยสมบูรณ์มีจิตใจและอารมณ์มั่นคงมีความรอบรู้เป็นเลิศในวิชาการ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน และประกอบอาชีพ มีประสิทธิภาพในการดำรงชีวิตโดยสันติสุขในสังคม เป็นผู้มองการณ์ไกล และอุดมด้วยคุณธรรม มุ่งบำเพ็ญประโยชน์และอุทิศตัวเพื่อการดีทุกอย่าง (กองการศึกษา , น.ป.ป.)

การจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษากองการศึกษาฯ เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้โดยการกระทำ และการมีส่วนร่วม เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดี มีมนุษยธรรม มีสุขภาพจิตและสุขภาพกายที่สมบูรณ์ มีความเป็นเลิศทางวิชาการ

สามารถเผชิญสถานการณ์ในอนาคต ด้วยการฝึกคนในปัจจุบันและเข้าใจถึงอดีต และเพื่อชีวิตที่สมบูรณ์แบบตามพระเยซูคริสต์ และดำรงชีวิตอย่างสันติในสังคม ทั้งอุดมด้วยคุณธรรม มุ่งอุทิศตนเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และเพื่อการดีทุกอย่าง โดยจัดการศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ให้สามารถพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับของสังคม และสนองต่อปรัชญาและนโยบายของกองการศึกษา โรงเรียนในสังกัดกองการศึกษา ยังได้จัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐ คือการจัดการศึกษาให้ตรงตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ (กองการศึกษา, ม.ป.ป.) หากการจัดการเรียนการสอน และการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับประถมศึกษา เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ผู้เรียนย่อมได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้พร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของตน และมีพื้นฐานที่ดีในการที่จะพัฒนาตนเองในการศึกษาต่อในระดับชั้นต่อไป และสามารถนำสิ่งที่เรียนนั้นปฏิบัติงานประกอบอาชีพของตนเองในอนาคตได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจะเห็นว่าการจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาศึกษานั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศอย่างมาก

เนื่องจากหลักสูตรมีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาทุกระดับเพราะเป็นตัวกำหนด หรือกรอบ ของแนวปฏิบัติที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุความมุ่งหมายที่วางไว้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539) และเป็นตัวกำหนดลักษณะของสังคมในอนาคต อีกทั้งเป็นตัวบ่งชี้ถึงความเจริญของประเทศ (สันต์ ชรรณบำรุง, 2527) การจัดการศึกษาจะบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่นั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการนำหลักสูตรไปใช้ของผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้อง กระทรวงศึกษาธิการจึงได้มอบหมายให้กรมวิชาการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ใน พ.ศ. 2533 เพื่อให้เป็นตัวกำหนดในการจัดการศึกษาที่สามารถพัฒนาประชากรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ พัฒนาอาชีพและพัฒนาสังคม เพื่อให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น มีความพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทหน้าที่ของตน และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของสังคมในอนาคต

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในปัจจุบัน มีสถานภาพอยู่ในระดับที่แตกต่างกันมาก โรงเรียนเอกชนบางแห่งได้รับความศรัทธาจากผู้ปกครอง ด้วยความนิยมของผู้ปกครองบางกลุ่ม บางโรงเรียนเคยได้รับความศรัทธาในอดีต แต่การพัฒนาคุณภาพไม่เป็นไปอย่างต่อเนื่องจึงเป็นผลให้จำนวนนักเรียนลดน้อยลง และอยู่ในสภาพที่ขาดความมั่นคงในการดำเนินกิจการต่อไป (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2535) และจากการที่รัฐบาลมีนโยบายขยายการศึกษาขั้นพื้นฐานออกไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มาตั้งแต่ปี 2530 ทำให้อัตราการศึกษาต่อของเด็กที่จบประถมศึกษา ได้เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาเพิ่มสูงขึ้น จากร้อยละ 41.00 ในปี 2530 เป็นร้อยละ 84.70 ในปี 2537 ทำให้การจัดการศึกษาเอกชนในระดับประถมและมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับผลกระทบ

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายเข้าศึกษาในโรงเรียนของรัฐเพิ่มขึ้น จำนวนเด็กที่เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนเอกชนจึงลดลง (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป.)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้วิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพการศึกษาเอกชน และได้จำแนกปัญหาอุปสรรค ในการจัดการศึกษาเอกชนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรซึ่งส่วนใหญ่เป็นการศึกษา ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ดังนี้ (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2532)

1. การพัฒนาทางวิชาการ ทั้งในด้านการพัฒนาบุคลากร และการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
2. การบริหารงานด้านวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน ยังไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควร เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนส่วนหนึ่งยังมีความรู้และประสบการณ์ ในการบริหารงานไม่เพียงพอ
3. การนิเทศทั้งภายในและภายนอก ยังไม่มีประสิทธิภาพ
4. ไม่มีการจัดทำแผนการบริหารงานที่เป็นระบบตามหลักวิชาการ
5. ความไม่เพียงพอของวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
6. การจัดการเรียนการสอนของครู ยังไม่เป็นไปตามแนวทางของหลักสูตร ที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา
7. นักเรียนที่เข้ามาเรียนในสถานศึกษาเอกชนบางคน มีสัมฤทธิ์ผลค่อนข้างต่ำ ไม่สามารถสอบเข้าโรงเรียนของรัฐได้
8. การจัดบริการแนะแนวเพื่ออาชีพยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน (2534) ได้สรุปสภาพปัญหาการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา ทุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ดังนี้

1. ผู้บริหารไม่เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการวางแผนการใช้หลักสูตร
2. ขาดระบบการนิเทศภายใน
3. การจัดบรรยากาศชั้นเรียนไม่เอื้อต่อการเรียนของผู้เรียน
4. ระบบข้อมูลเพื่อการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอนไม่สมบูรณ์ ห้องสมุด เอกสารอ้างอิงไม่เพียงพอกับผู้เรียน
5. ขาดการประสานสัมพันธ์ระหว่าง ชุมชน ผู้ปกครอง และ โรงเรียน เช่นขาดการสำรวจความต้องการของผู้ปกครอง ฯลฯ

Dr. Cooper และ Dr. Wilson ได้ทำการศึกษาโรงเรียนมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย พบว่า (กองการศึกษา, ม.ป.ป.)

1. โรงเรียนมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยขาดจุดประสงค์ที่แน่นอน กล่าวคือโรงเรียนในสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ไม่สามารถจัดการศึกษา

หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุตามปรัชญา และนโยบายของโรงเรียนเท่าที่ควร เพราะขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ ส่งผลให้จุดประสงค์ของโรงเรียนไม่ชัดเจน

2. โปรแกรมการศึกษาคือยประสิทธิภาพ โดยไม่สามารถจัดการเรียนการสอนที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคม ได้แก่ ห้องสมุดที่มีตำราไม่เพียงพอ ขาดครูสอนภาษาอังกฤษ ขาดการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการ

3. โปรแกรมคริสเตียนศึกษาคือยประสิทธิภาพ เป็นการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับคริสตศาสนา เพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม แก่นักเรียน โดยใช้คำสอนของคริสตศาสนา พบว่าขาดวัตถุประสงค์ และสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสม ขาดครูผู้สอน ขาดกิจกรรมปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

4. ครูขาดคุณภาพที่เป็นครูสอน ได้แก่ ครูขาดความรู้ ทักษะและเทคนิค ครูขาดคุณธรรมและจริยธรรม มีปัญหาหนี้สิน ครูไม่กระตือรือร้น ขาดขวัญและกำลังใจ

5. บรรยากาศการเรียนการสอน และสถานที่ไม่ดีเท่าที่ควร สภาพอาคารเรียนเก่าทรุดโทรม ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุง ขาดห้องเรียนเฉพาะ เช่น ห้องปฏิบัติการต่าง ๆ

6. คณะกรรมการอำนวยการ และผู้บริหารโรงเรียน ขาดความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ ซึ่งส่งผลให้เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดการก้าวก่ายในหน้าที่

จากสภาพปัญหาดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ การนำหลักสูตรไปใช้โดยตรง และการที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ที่จะสามารถแสวงหาวิธีการใช้หลักสูตร มีแนวทางในการแก้ไขปัญหา และปรับปรุงการใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้องเหมาะสมแล้ว ก็ย่อมนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และส่งผลให้โรงเรียนในสังกัดกองการศึกษาฯ สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อนำโรงเรียนไปสู่โครงการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ซึ่งมีแนวทางในการดำเนินการดังต่อไปนี้ (คณะกรรมการการศึกษาเอกชน , 2535)

1. สร้างความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ให้แก่บุคลากร
2. ศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานคุณภาพการศึกษา
3. วิเคราะห์สิ่งที่พึงประสงค์ของโรงเรียน เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา
4. ศึกษาสภาพเบื้องต้นของโรงเรียนตามผลการวิเคราะห์
5. กำหนดแผนงาน โครงการ กิจกรรม ที่จะดำเนินการพัฒนาโรงเรียนเพื่อมาตรฐานคุณภาพ
6. แต่งตั้งกรรมการรับผิดชอบ
7. จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน

8. ประเมินตนเอง
9. เขียนรายงานการประเมินตนเองเสนอผู้บริหาร
10. วิเคราะห์ผล อภิปรายผล นำไปใช้ในการพัฒนาต่อไป

จากแนวทางดำเนินงานดังกล่าวจะเห็นว่า การขอรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในข้อที่ 1-5 ข้อที่ 7,8 และ 10 ล้วนแต่เกี่ยวข้องกับหรือนำหลักสูตรไปใช้ และจากสภาพต่าง ๆ ดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรโดยตรง และเป็นบุคลากรในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จึงได้สนใจที่จะศึกษาสภาพ และปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง, 2533) ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงแก้ไข และสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นแนวทางสำหรับโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาฯ ได้พัฒนาคุณภาพเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษา และมีความมั่นใจในคุณภาพของโรงเรียนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนที่มีการสอนระดับประถมศึกษา สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 24 โรงเรียน โดยมีขอบเขต ดังนี้

1. ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 48 คน และครูผู้สอนจำนวน 867 คน ในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา และใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในปีการศึกษา 2539 จำนวน 24 โรงเรียน รวมประชากรทั้งสิ้น 915 คน

2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) โดยใช้กรอบแนวคิดเรื่องการใช้หลักสูตรของ สุมิตร คุณานุกร (2523) ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 2.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน
 - 2.1.1 การวางแผนการใช้หลักสูตร
 - 2.1.2 การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตร
 - 2.1.3 การเขียนแผนการสอน
 - 2.1.4 การจัดการด้านวัสดุหลักสูตร
- 2.2 การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียน
 - 2.2.1 การเตรียมบุคลากร
 - 2.2.2 การจัดตารางสอน
 - 2.2.3 การจัดการเข้าสอน
 - 2.2.4 การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตร และสื่อการสอน
 - 2.2.5 การเตรียมอาคารสถานที่
 - 2.2.6 การนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร
 - 2.2.7 การประชาสัมพันธ์หลักสูตร
- 2.3 การจัดการเรียนการสอน
 - 2.3.1 การเตรียมการสอน
 - 2.3.2 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - 2.3.3 การจัดกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน
 - 2.3.4 เทคนิคและวิธีสอน
 - 2.3.5 การวัดและประเมินผลการเรียน

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การใช้หลักสูตร หมายถึง การนำเอาหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงกิจกรรม 3 ประเภท คือ การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดปัจจัยและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนให้หลักสูตรบรรลุถึงเป้าหมาย และการสอนของครู

หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนสังกัดกองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยที่เปิดสอนในระดับประถมศึกษา และใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในปีการศึกษา 2539

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง อาจารย์ใหญ่ และ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายวิชาการ ที่รับผิดชอบการนำหลักสูตรไปใช้ในระดับประถมศึกษา สังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่สอนในชั้นประถมศึกษา ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ของโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

กองการศึกษามูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย หมายถึง หน่วยงานของสภาคริสตจักร ที่รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาระดับต่ำกว่าอุดมศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูล และเป็นแนวทางแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในการพัฒนาและปรับปรุงการใช้หลักสูตร ให้สอดคล้องกับหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มากยิ่งขึ้น

2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูล และเป็นแนวทางแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดกองการศึกษา มูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ในการปรับปรุงการใช้หลักสูตร ให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษาต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย